

nationaal programma
gr^oningen

Aanloop naar het Nationaal Programma Groningen

Gert-Jan Swaving

Programmamanager / plv. directeur Nationaal Programma Groningen

5 juni 2019

Waarom een Nationaal Programma Groningen?

- Investeren in de toekomst van het aardbevingsgebied
- Tijdshorizon tot 2030 zorgt voor langdurige betrokkenheid
- Commitment van Rijk, provincie en gemeenten
- Voor en door de bewoners van Groningen: het Nationaal Programma Groningen is van iedereen

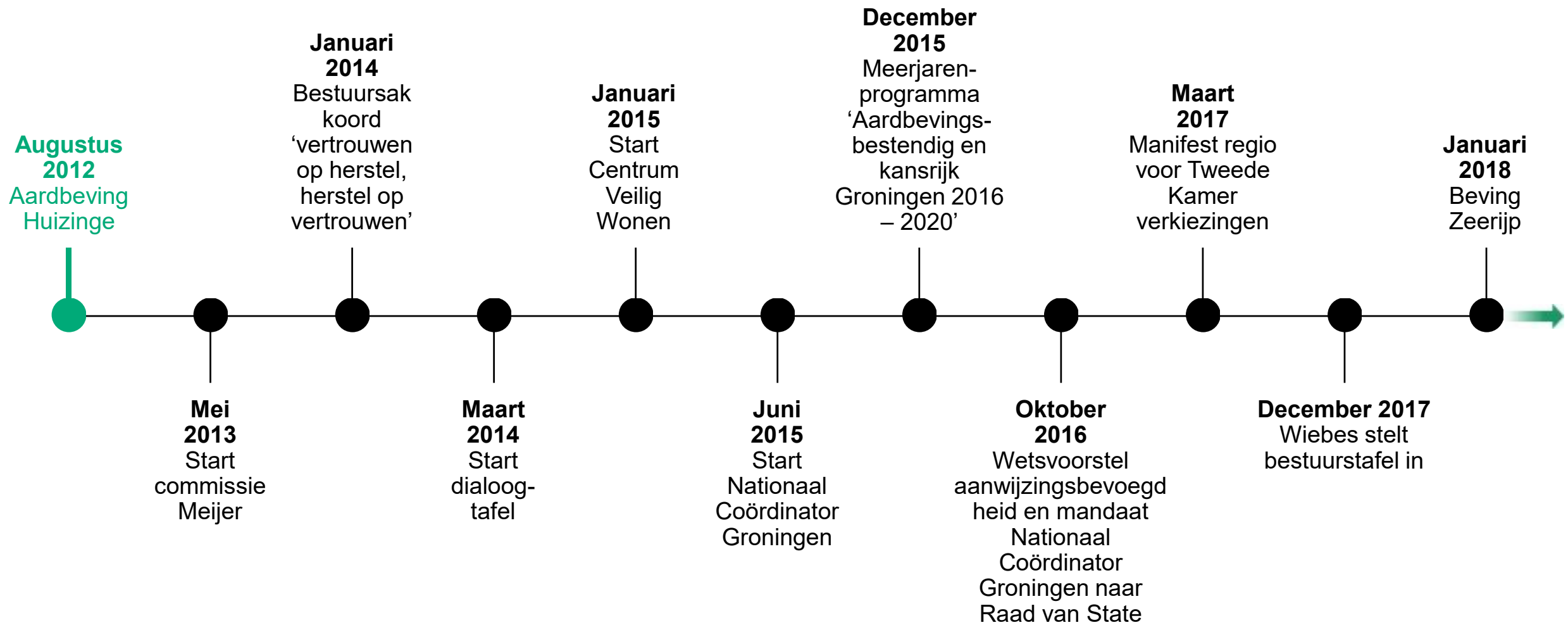

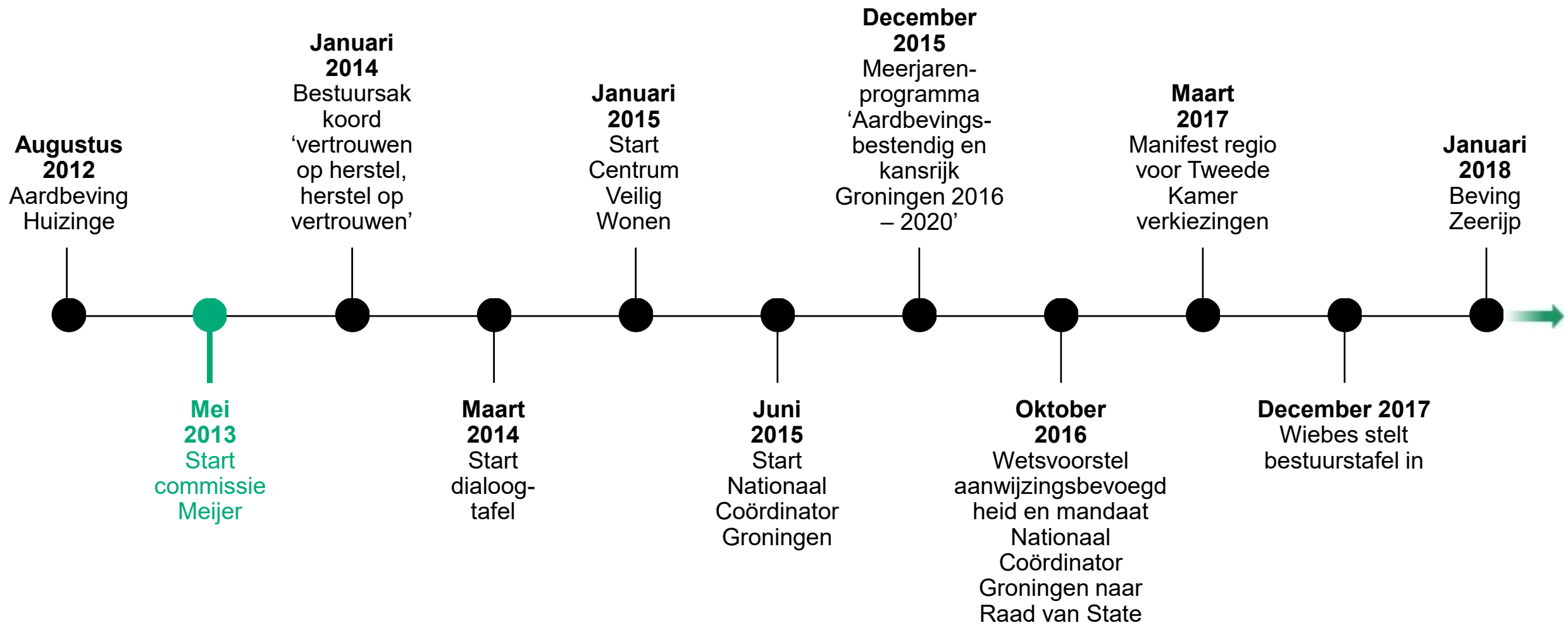
Tegen de achtergrond van het gasdossier

- **Veiligheid**
Gaswinning naar nul
- **Schadeherstel**
Ruimhartig en onafhankelijk
- **Versterking**
Versterkingsaanpak op orde
- **Perspectief**
Een stevig perspectief
programma voor Groningen

nationaal programma groningen

nationaal programma gr^oningen

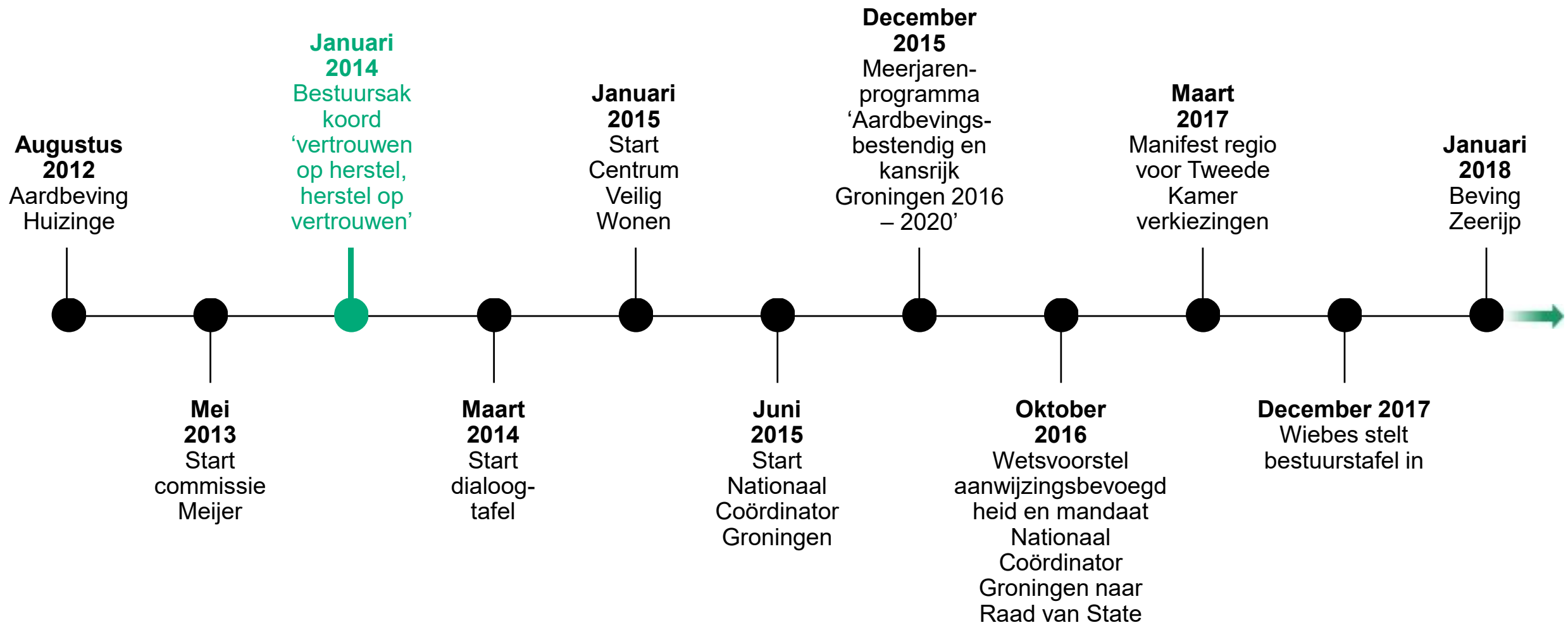

“Herstel de
onbalans tussen de
lusten en lasten
van gaswinning
in Groningen.”

Commissie Meijer

nationaal programma gr^oningen

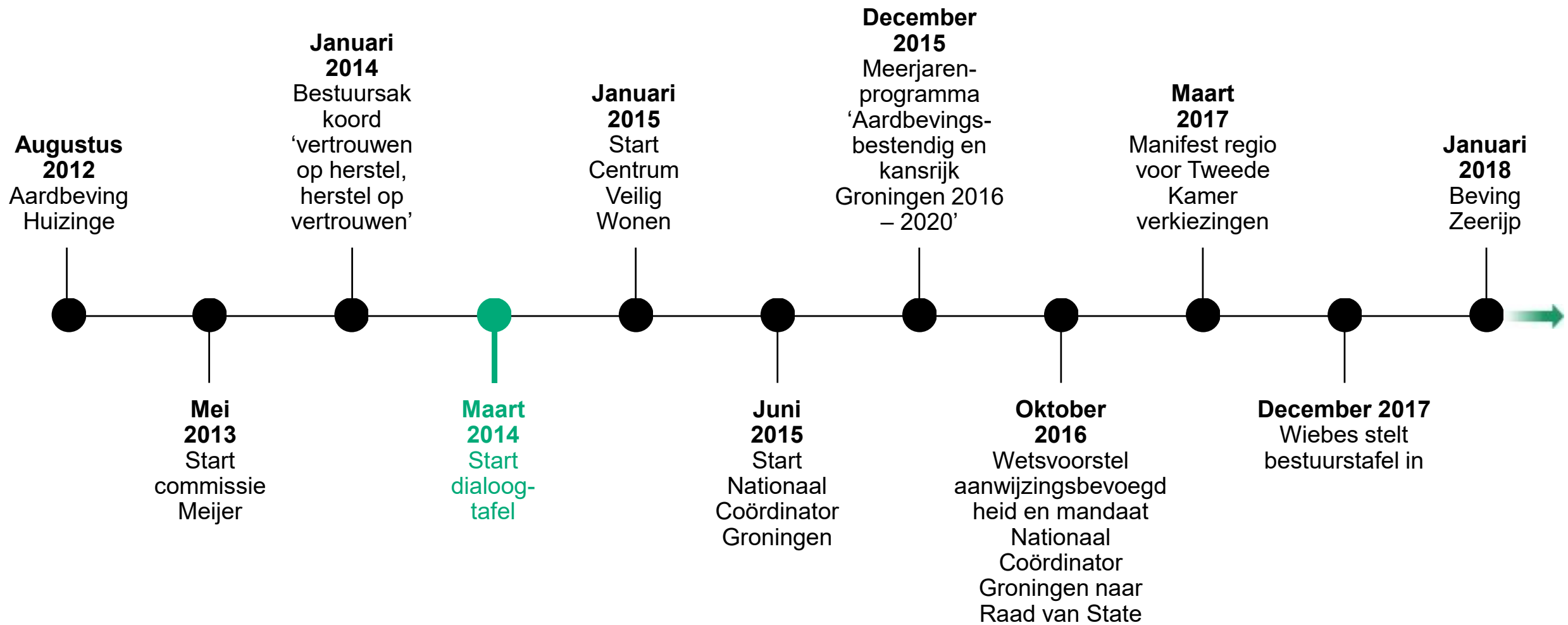

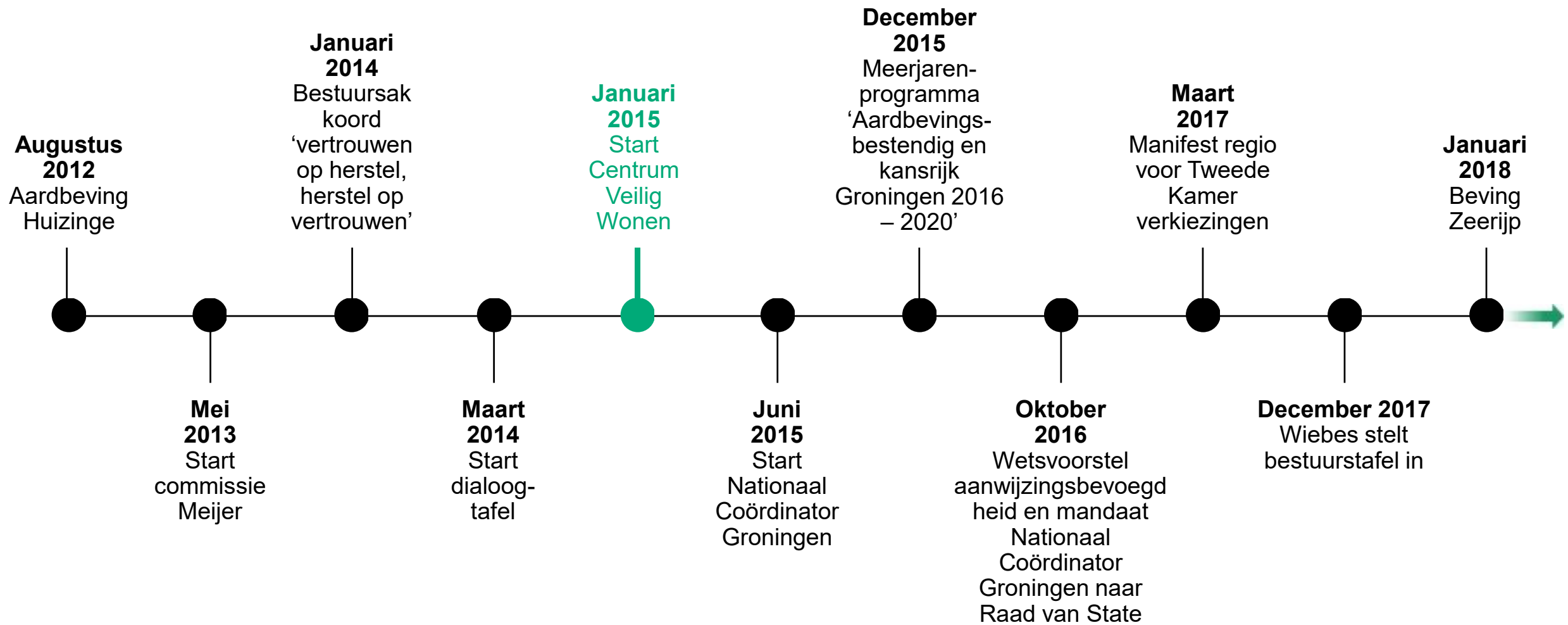
**Kabinet, provincie, gemeenten
en NAM bereiken op hoofdlijnen
overeenstemming over:**

- Vergroting van de veiligheid en preventief versterken van huizen en gebouwen
- Verbetering van de schadeafhandeling en regeling waardevermeerdering
- Verbetering van de leefbaarheid
- Verbetering van het economisch perspectief

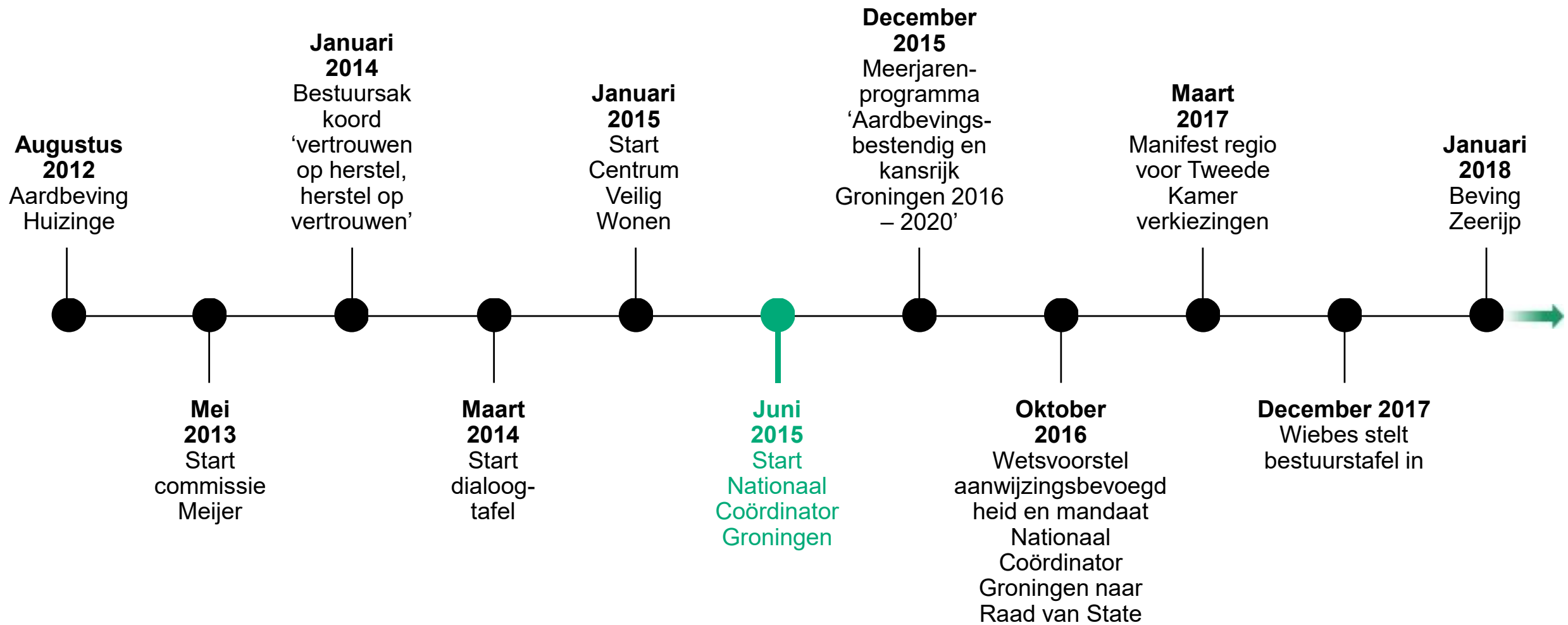
nationaal programma gr^oningen

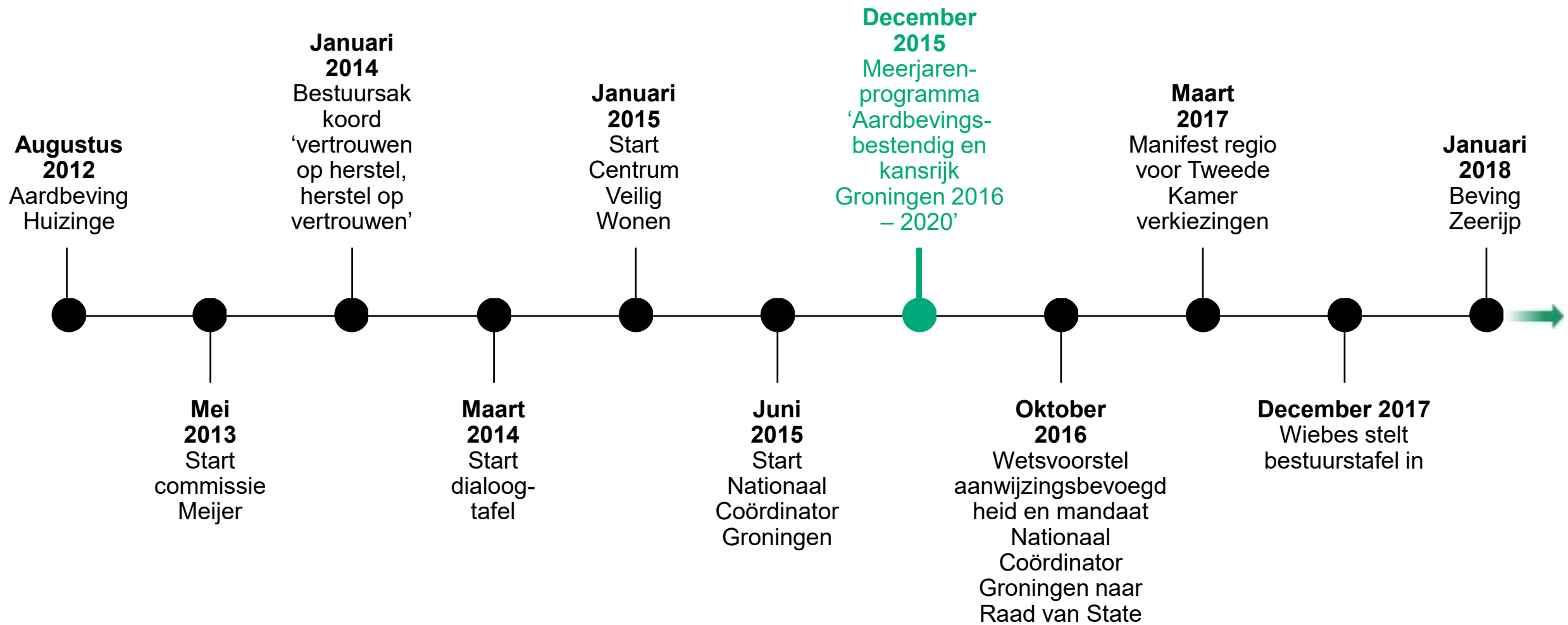
nationaal programma gr^oningen

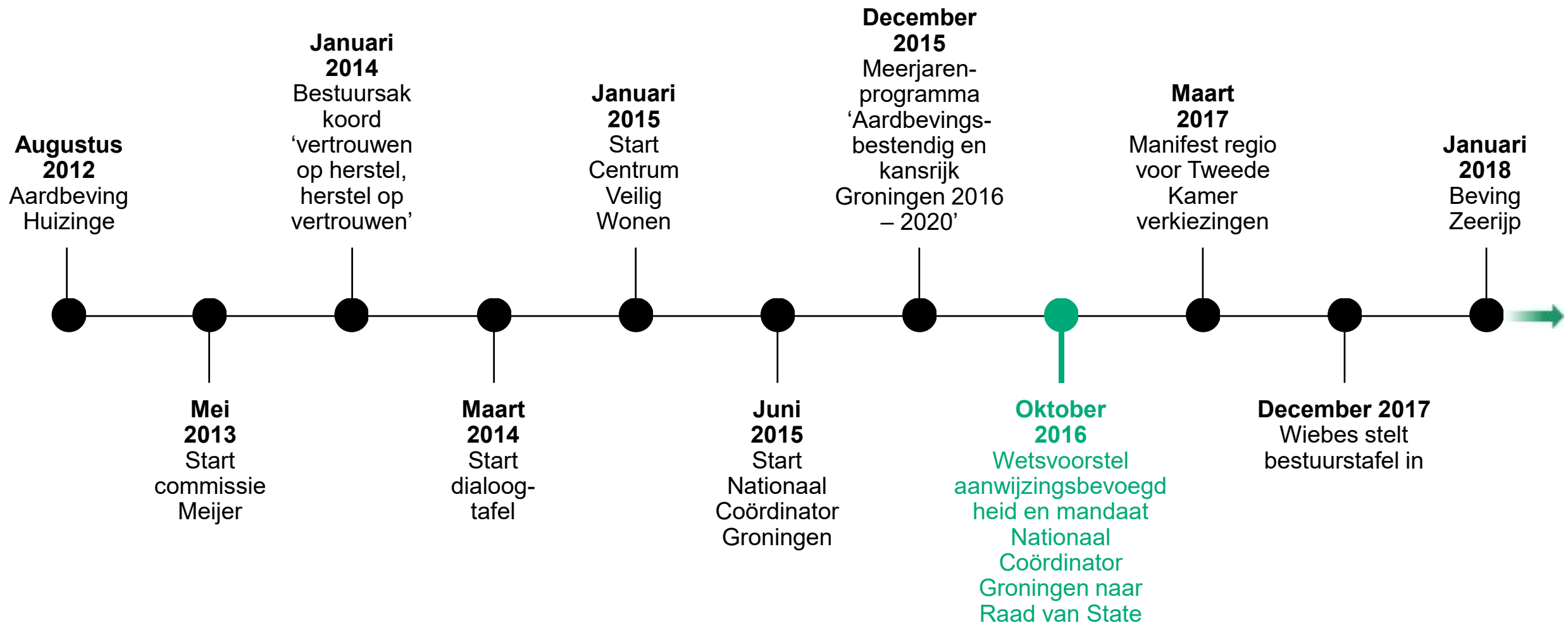
nationaal programma gr^oningen

nationaal programma groningen

nationaal programma gr^oningen

Nationaal Coördinator Groningen:

- Voortzetten lijn Commissie Meijer, betere verdeling van lusten en lasten
- Programma gericht op verbeteren schadeherstel, gebiedsgerichte versterking en creëren van een plus door o.a. energieregelingen
- Via koppelkansen voorsorteren op morgen door combinatie met leefbaarheid, economie en verduurzaming uitgevoerd onder de titel “Kansrijk Groningen”

Economic Board Groningen:

- Versterken regionale economie

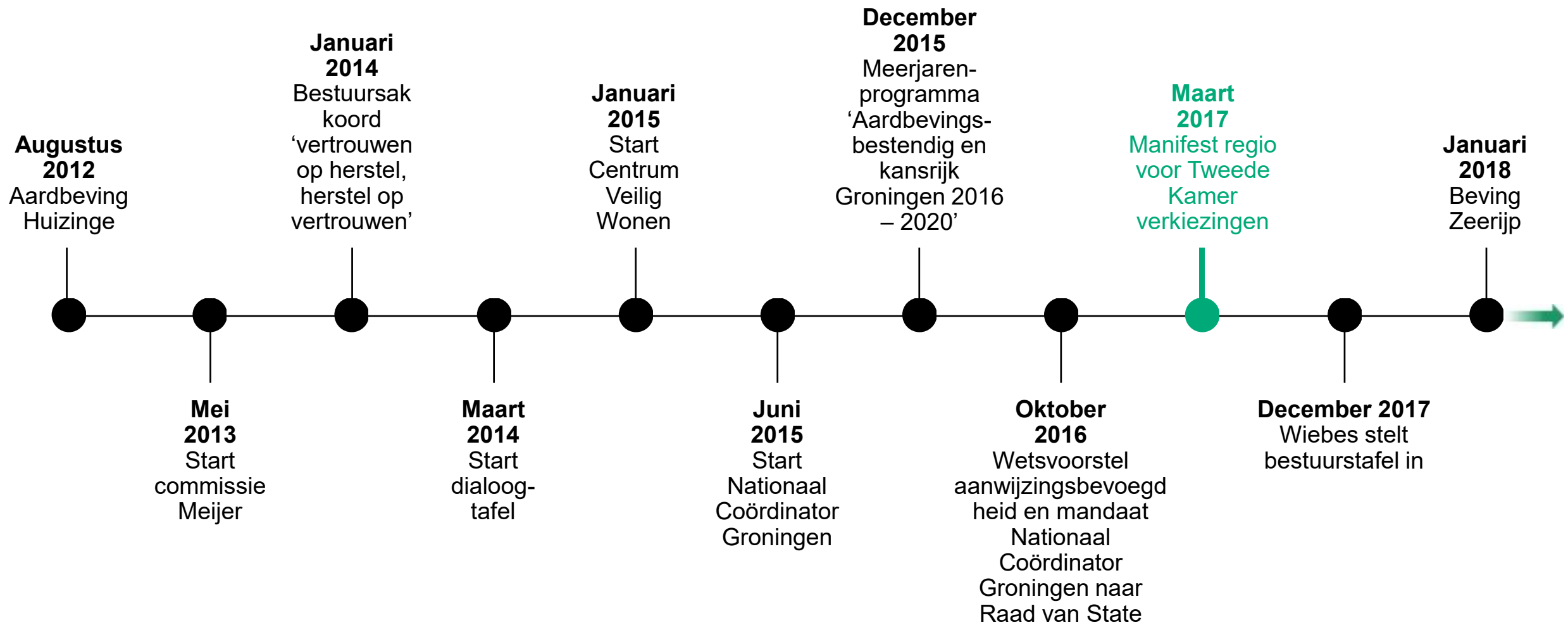
Opbouw Kansrijk Groningen:

Leefbaarheid

- Spoor 1: gemeenten
 - Herstructurering leefbaarheid
- Spoor 2: regio maatschappelijke organisaties
 - Herbestemming cultureel erfgoed (NAM)
 - Elk dorp een duurzaam dak (NAM)
 - Breedband internet
 - Lokale energietransitie
 - Dorpsvisies en landschap
- Spoor 3: inwoners
 - Loket leefbaarheid
 - Regeling leefbaarheid en duurzaamheid (NAM)

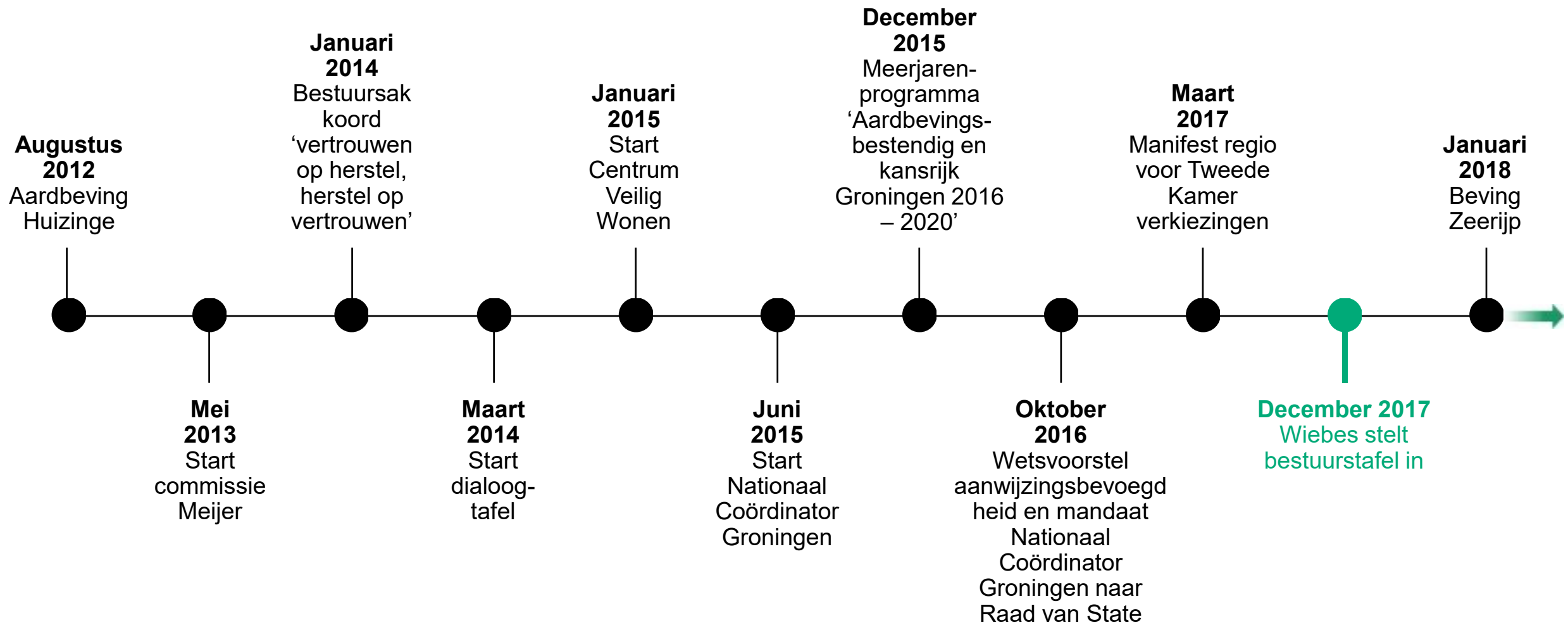
nationaal programma gr^oningen

- Partijen in de regio bieden de Tweede Kamerleden een gezamenlijk manifest aan
- Doel: oplossing voor de gasproblematiek en het perspectief van de regio op de kaart krijgen tijdens de Tweede Kamerverkiezingen

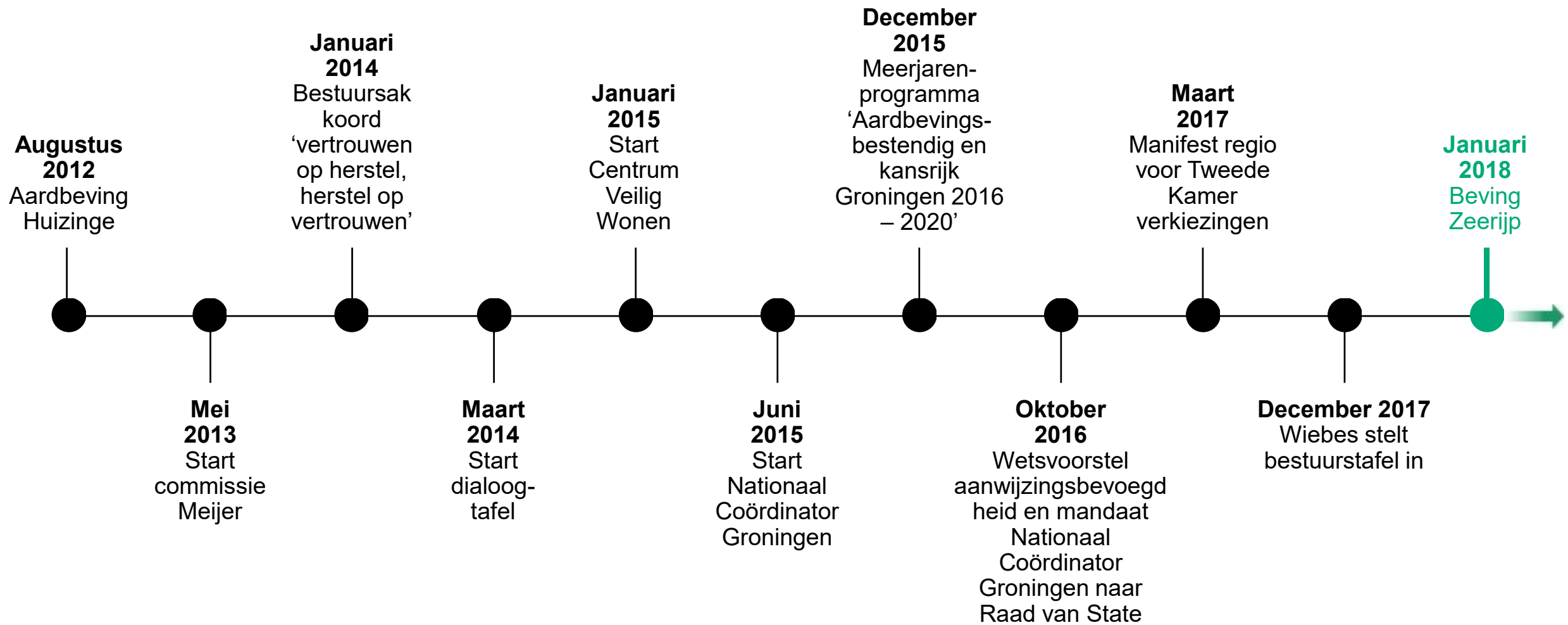
nationaal programma groningen

- Aan de bestuurlijke tafel nemen betrokken overheden deel
- NCG wordt vaste adviseur aan tafel
- Experttafels adviseren over Schade, Versterking, Governance en Toekomstperspectief

nationaal programma gr^oningen

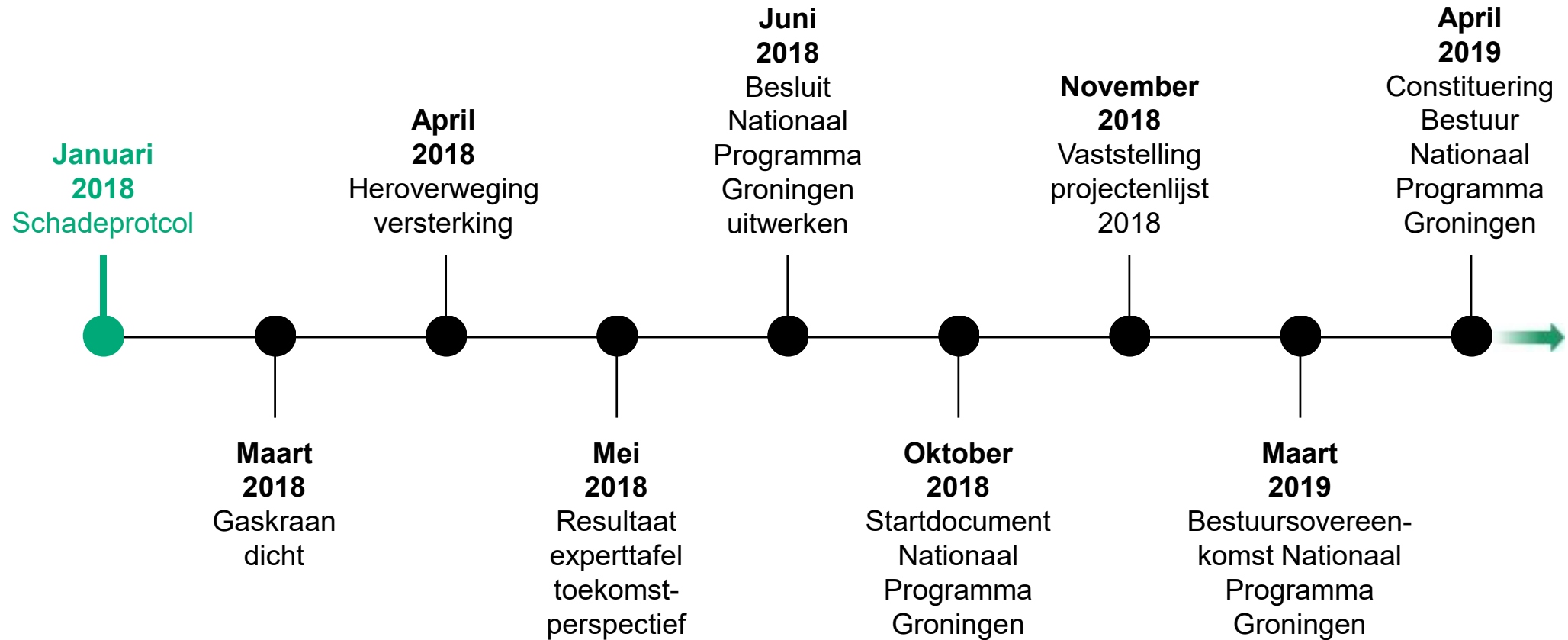

nationaal programma gr^oningen

- Zwaarste beving sinds Huizinge (3.4)
- Ook veel bevingsmeldingen in de stad Groningen
- Fakkeloptocht in Groningen met 10.000 deelnemers
- 5654 schademeldingen bij CVW
- Belangrijke trigger voor versnelling aan de bestuurlijke tafel

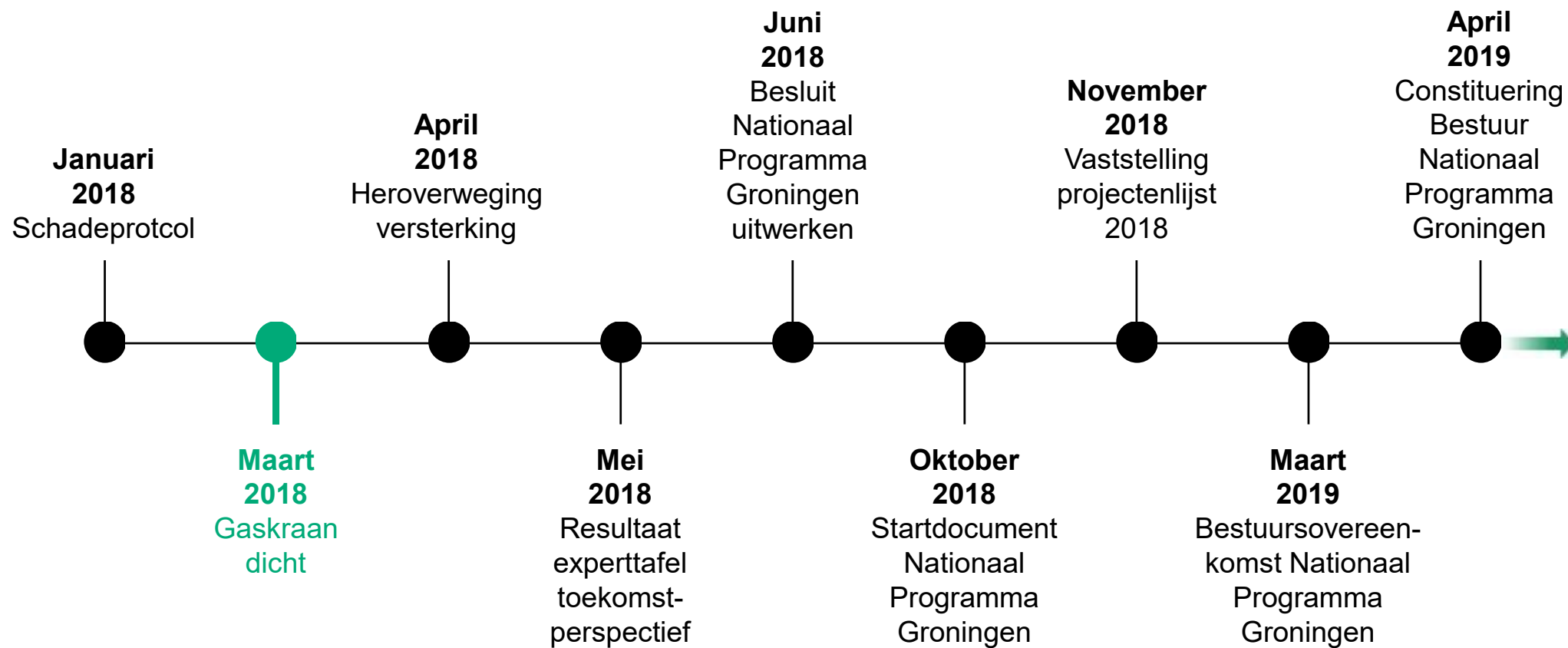
nationaal programma groningen

- Kort na aardbeving Zeerijp vaststelling schadeprotocol
- Schadeafhandeling van NAM naar het Rijk
- Start Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) in maart 2018

nationaal programma groningen

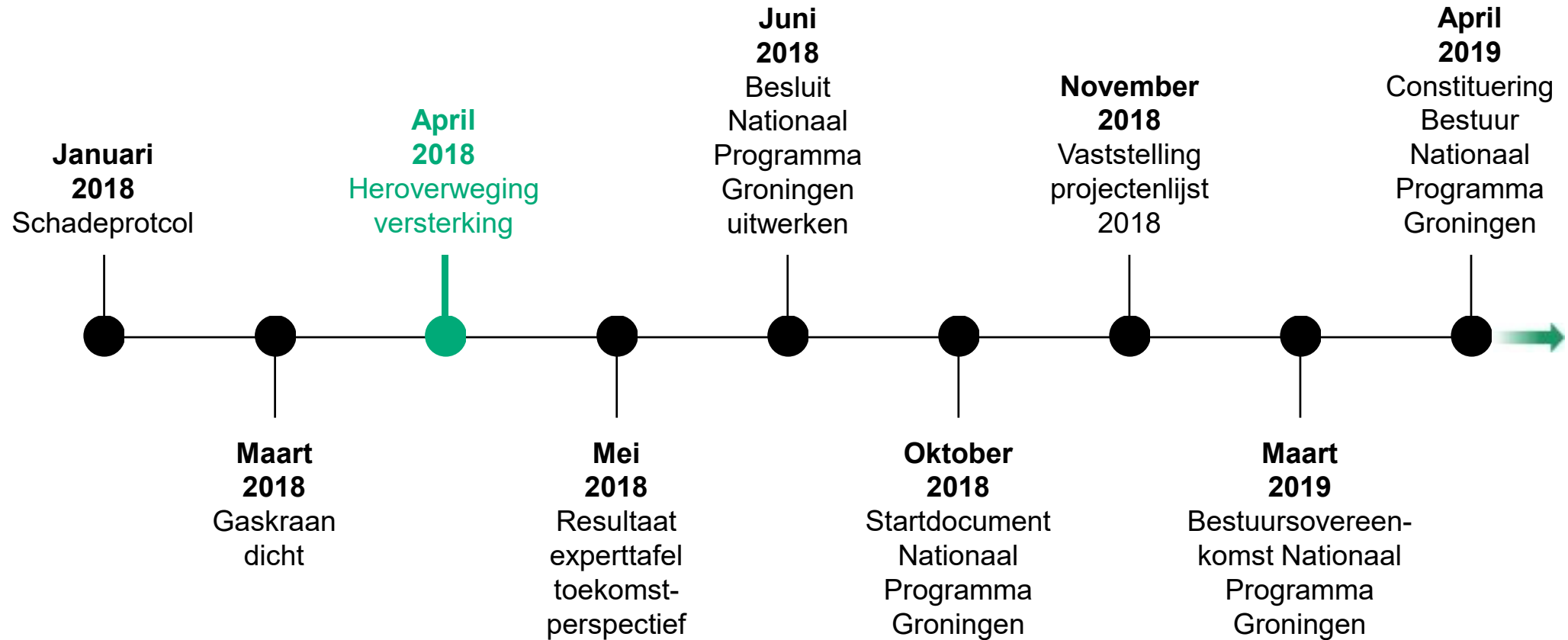

nationaal programma gr^oningen

- Uiterlijk per oktober 2022 komt de gaswinning in Groningen onder het niveau van 12 miljard kuub per jaar
- VNO NCW waarschuwt voor het verlies van duizenden banen in de regio, gaswinning zorgt ook voor werkgelegenheid
- Maart 2018 start 1000-banenplan

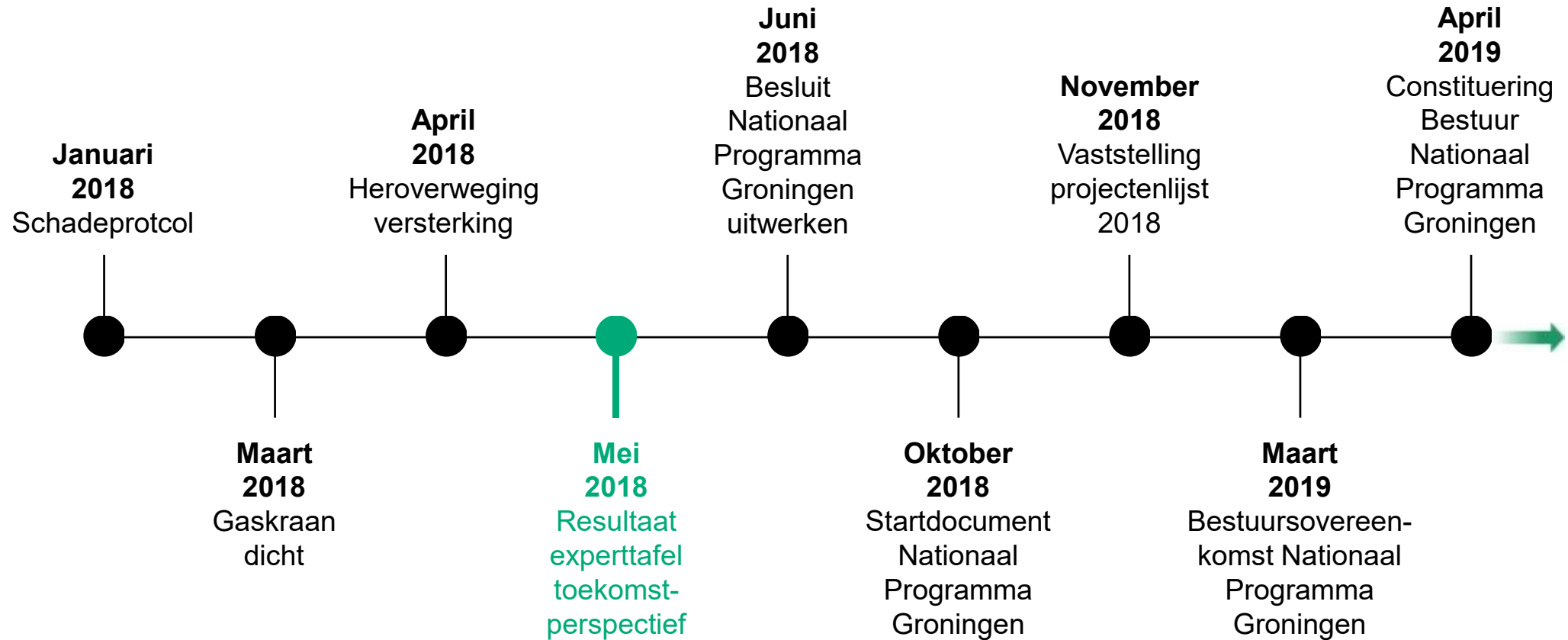
nationaal programma groningen

- Gaskraan gaat dicht, minister wil gevolgen voor de omvang versterking onderzoeken
- SodM, KNMI, TNO, NEN onderzoeken gevolgen voor de versterking. Mijnraad presenteert in juli 2018 de resultaten
- Pauzering van versterking leidt tot vermindering van de uitvoeringscapaciteit
- Beving van 2.8 bij Garsthuizen, april 2018

nationaal programma groningen

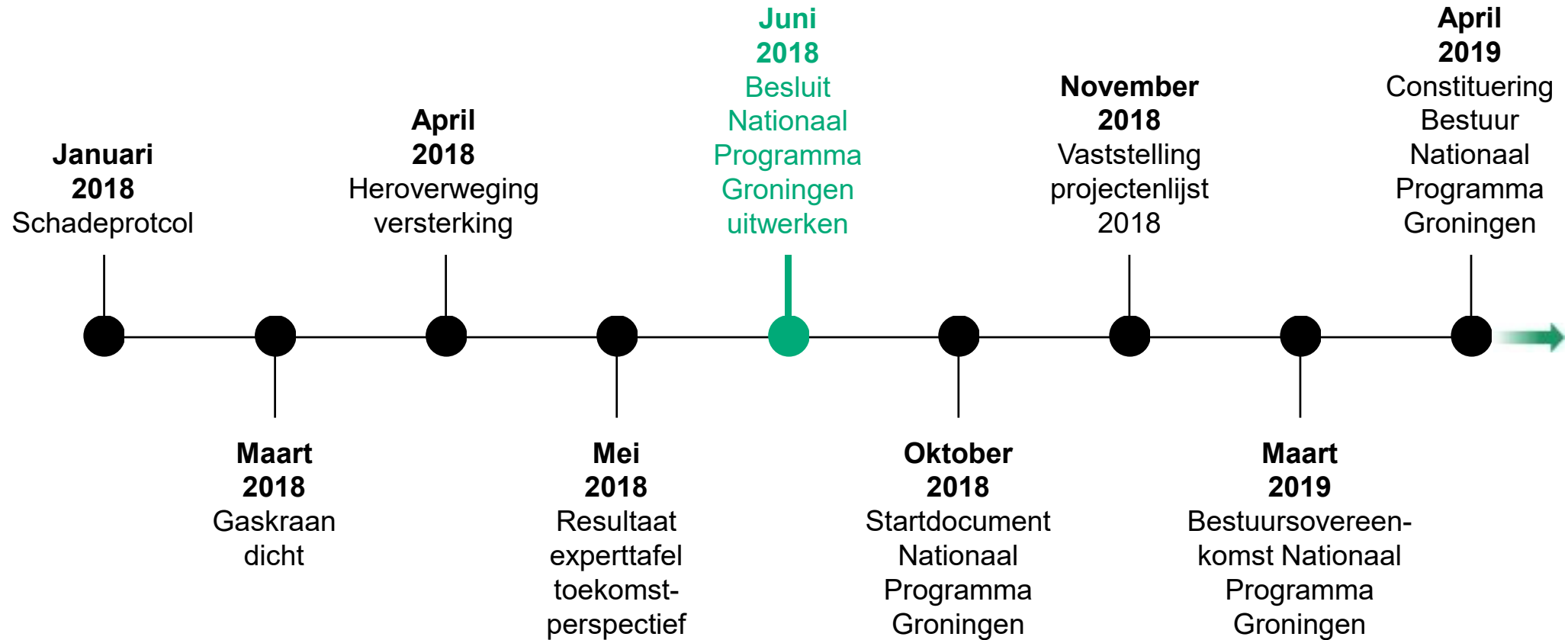

nationaal programma groningen

- Visiedocument geeft focus aan de koers van het toekomstperspectief voor het belevingsgebied
- Drie opgaven/transities staan centraal:
 1. Demografische transitie
 2. Economische transitie
 3. Energietransitie
- Document dient als basis voor gesprek met het Rijk over een Nationaal Programma Groningen

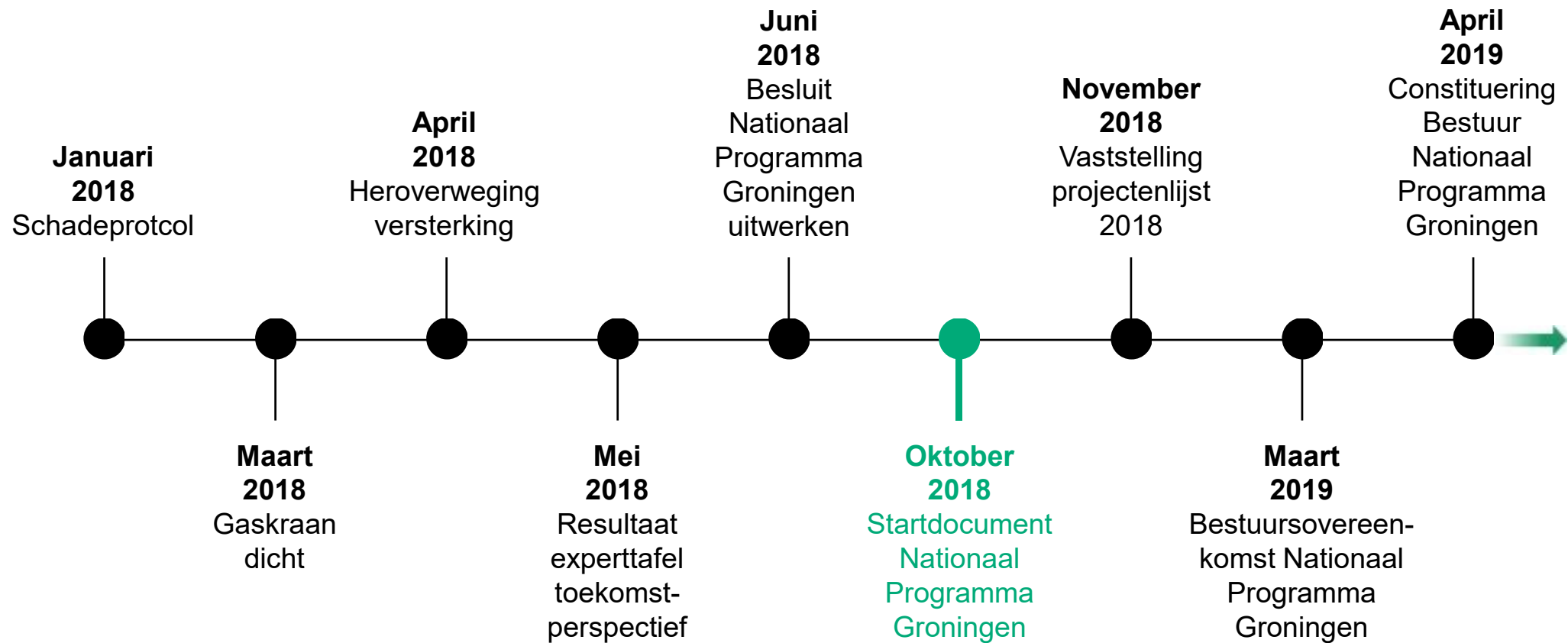
nationaal programma groningen

- Rijk en regio spreken in juni af dat de opgaven gerelateerd aan het toekomstperspectief van het bevingingsgebied gezamenlijk worden opgepakt
- Begin uitwerking startdocument in juli
- In augustus wordt duidelijk dat het Rijk 1,15 miljard euro beschikbaar stelt als startkapitaal (incl. bijdrage NAM van 500 miljoen euro)

nationaal programma groningen

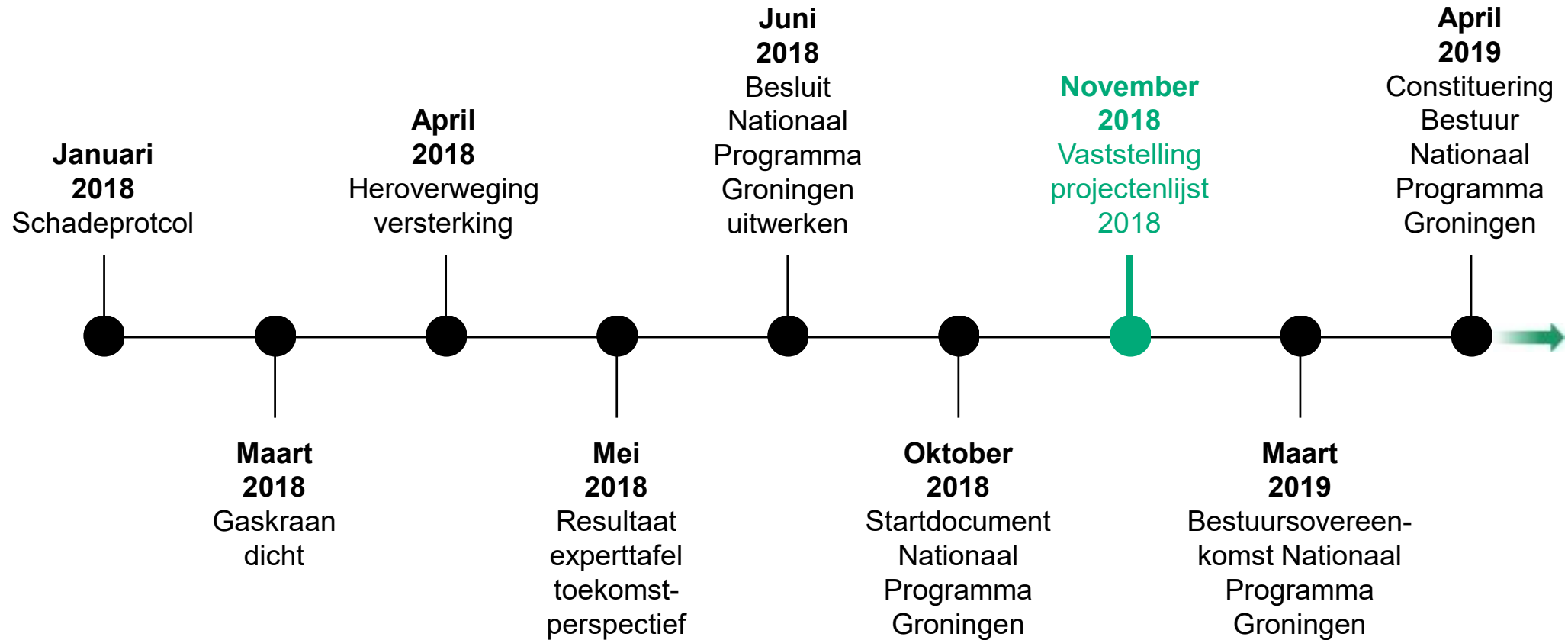

nationaal programma groningen

- Bestuursovereenkomst over uitwerking Nationaal Programma Groningen
- Commitment Rijk, provincie en gemeenten in aardbevingsgebied
- Thema's: leefbaarheid, energietransitie, economie
- Kwartiermakers aan de slag met de uitwerking
- Drie werkgroepen met stakeholders starten met uitwerking van doelen, criteria en indicatoren

nationaal programma groningen

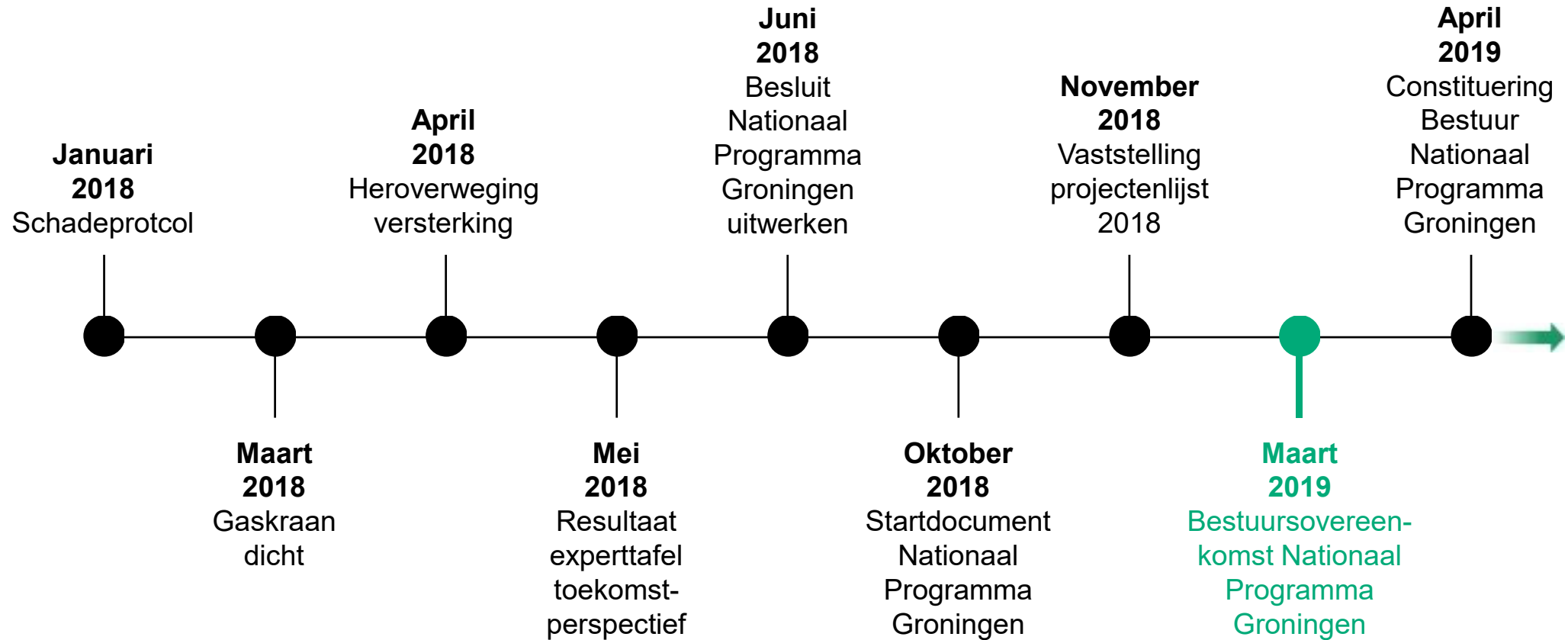

November in 2018, alvast 50 miljoen beschikbaar voor projecten:

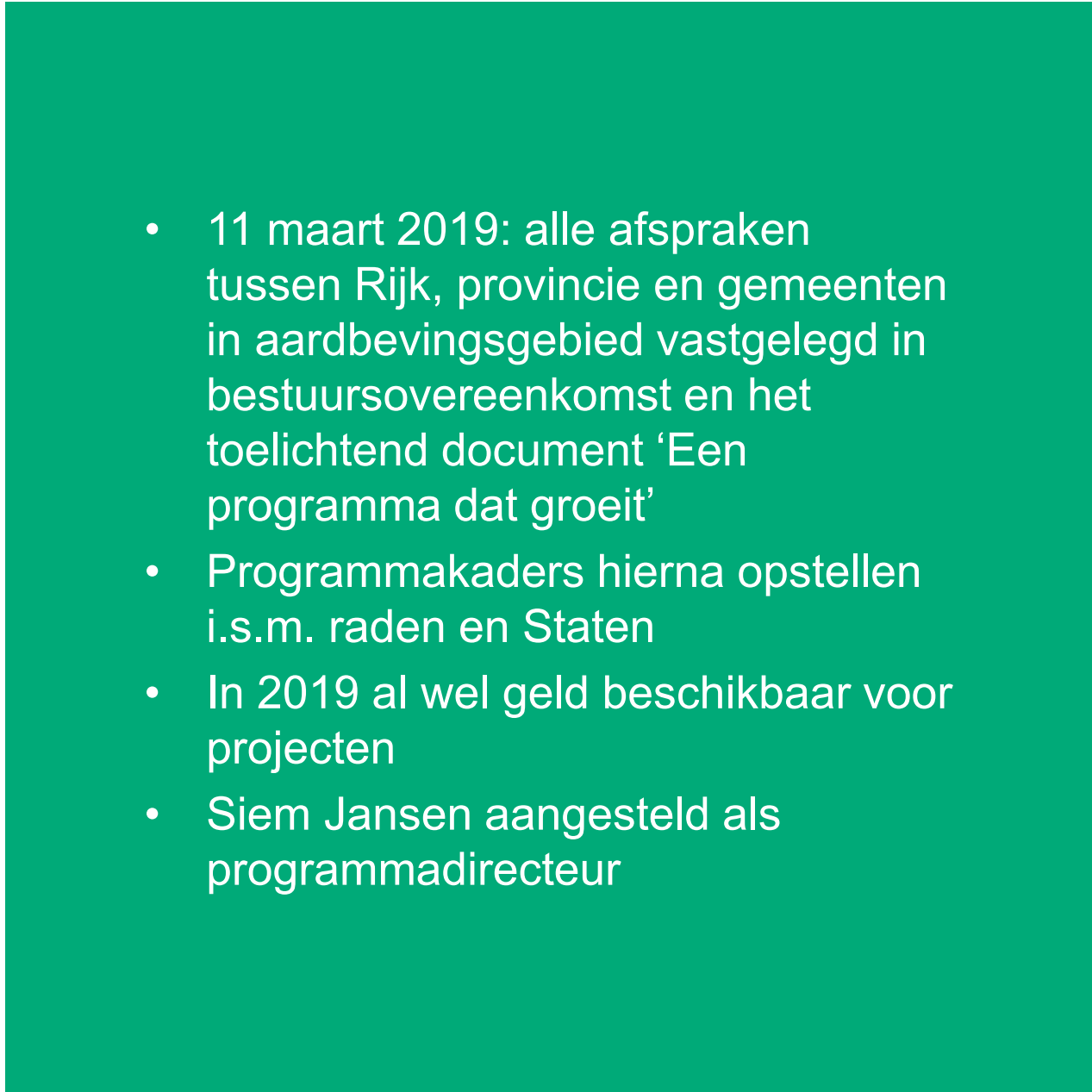
- Voor 'Groningse kracht en trots' 12,6 miljoen, bijv. leefbaarheids-en het erfgoedprogramma
- Voor 'Groningse natuur, energie en klimaat' 11 miljoen, aardgas-vrije wijk, waterstofbussen en waterstoffestcentrum
- Voor 'Groningse economie en arbeidsmarkt' 12 miljoen, uitvoering via regeling 'Regionale Investeringssteun Groningen' (RIG)
- Ook geld beschikbaar voor de uitvoering van eerdere besluiten, zoals de duurzame aanpak van vliesgevelwoningen

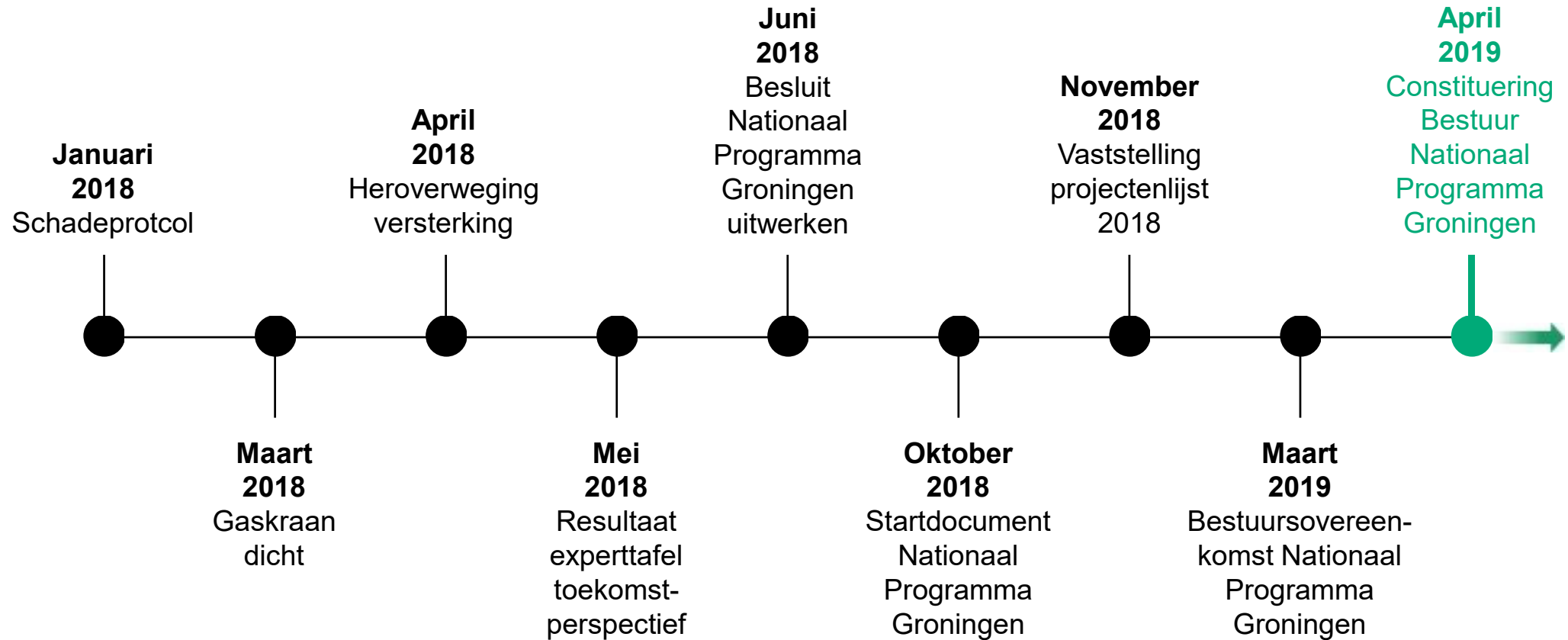
nationaal programma groningen

- 11 maart 2019: alle afspraken tussen Rijk, provincie en gemeenten in aardbevingsgebied vastgelegd in bestuursovereenkomst en het toelichtend document 'Een programma dat groeit'
- Programmakaders hierna opstellen i.s.m. raden en Staten
- In 2019 al wel geld beschikbaar voor projecten
- Siem Jansen aangesteld als programmadirecteur

nationaal programma groningen

- Bestuur
- Dagelijks bestuur
- Programmabureau in Ten Boer
- 22 mei 2019 beving 3.4 in Westerwijtwerd

Opbouw Nationaal Programma Groningen

Lokaal programma:

- Gemeenten: trekkingsrecht van per gemeente 15 miljoen op basis van Toets 2019

Opbouw Nationaal Programma Groningen

Regionaal/thematisch programma:

- Provincie: trekkingsrecht van 15 miljoen op basis van Toets 2019
- Vier programmalijnen, uitwerken zodra programmakader is vastgesteld:
 1. Vergroening, verduurzaming en industrie
 2. Innovatie en investeringen
 3. Natuur, landbouw en klimaatbestendigheid
 4. Arbeidsmarkt en opleidingen

Opbouw Nationaal Programma Groningen

Overige onderwerpen:

- Projecten 2018 (50 miljoen)
- Batch 1588 (45 miljoen)
- Erfgoedprogramma (20 miljoen, met 50% co-financieringseis)
- Zorgprogramma (40 miljoen)
- Bewonersinitiatieven:
 - Loket leefbaarheid tot € 10.000,- (10 miljoen)
 - Voor projecten vanaf € 10.000,- (10 miljoen)
 - Voor energiecorporaties (5 miljoen, met 50% co-financieringseis)
- Toekomstbeeld 2040

Vervolg

1. Kader voor lokale en (regionale) thematische programma vast te stellen door Provinciale Staten en gemeenteraden (doelen, criteria, indicatoren)
2. Besluit over toedeling van (resterende) middelen aan de programma's en in de tijd door Provinciale Staten en gemeenteraden
3. Toekomstbeeld 2040 gereed in zomer 2020
4. Brede evaluatie voorzien in 2023

nationaal programma
gr^oningen

Dank
Voor uw
aandacht

